

Ministru prezidenta Māra Kučinska uzruna Saeimā 2016.gada 11.februārī, aicinot apstiprināt izveidoto Ministru kabinetu

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze!

Cienījamās deputātes un godātie deputāti!

Ekselences!

Dāmas un kungi!

Vēlos sākt ar pateicības vārdiem Valsts prezidentam par man parādīto godu un izrādīto uzticību, aicinot veidot valdību. Novēlu Valsts prezidentam ātrāku izveseļošanu un ceru, ka mūsu sadarbība būs sekmīga un kalpos Latvijas valsts uzplaukumam.

Es negrāšos bargi kritizēt iepriekšējo valdību un tūdaļ pat pieteikt straujas revolucionāras pārmaiņas. **Mūsu valstij šobrīd nav vajadzīgi satricinājumi. Latvijai ir nepieciešamas skaidras, precīzi plānotas un ātri īstenojamas reformas vairākās nozarēs. Mēs nedrīkstam pieļaut, ka, raksturojot situāciju Latvijā, tiek lietoti vārdi "sastingums" vai "stagnācija".** Paradoksālākais šajā situācijā ir tas, ka par reformām izglītībā, veselības aprūpē, tautsaimniecībā un arī citās jomās tiek runāts gadiem ilgi, tomēr lēmumi netiek pieņemti. Tas liecina, ka izpildvarai ir trūcis politiskās gribas vai iespējas pieņemt drosmīgus un reizē akūti nepieciešamus lēmumus. Rezultātā mēs kavējam. Kavējam kā valsts. Iestrēgstam birokrātiskos sīkumos un vēlmē izdabāt visiem. Nepieņemot lēmumus, mēs samazinām savu starptautisko konkurētspēju, veicinām Latvijas iedzīvotāju aizbraukšanu un līdz ar to veselu novadu depopulāciju. Mēs tikai vērojam un ar savu pasivitāti veicinām savas valsts pamatu sairšanu.

Tomēr šis nav pārmetums Laimdotas Straujumas vadītajai valdībai. Noteikti nē. Problēmas cēloņi ir meklējami daudz senāk. Tas notika tad, kad koalīciju veidojošās partijas pirmoreiz vienojās par izpildvaras jomu jeb ministriju sadali un izolēja tās vienu no otras. Līdz ar to valdības kopīgie mērķi kļuva nerasniedzami. Augstākais punkts šajā feodālajā modelī bija aicinājums partijām „pamodināt savos ministros zvērus, kas cīnītos par budžetu”. Valdība kā politisko leģionāru arēna, nevis komanda, kas strādā kopīgo mērķu labā. **Valdībai jābūt komandai, kas strādā visas sabiedrības, nevis dažādu politiskajai elitei vairāk vai mazāk pietuvinātu interešu grupu labā.**

Godājamie deputāti!

Parasti Latvijas politikā nav bijusi tradīcija pateikties aizejošai valdībai, bet es šobrīd godīgi gribu pateikt paldies Laimdotai Straujumai! Paldies par

viņas drosmi, gatavību uzņemt atbildību. Paldies par cilvēcību un pienākuma apziņu. No viņas var mācīties.

Godājamie deputāti!

Topošās valdības deklarācijā ir definētas piecas prioritātes:

tautsaimniecības stiprināšana;
valsts drošība un nacionālā identitāte;
demogrāfiskās situācijas uzlabošana;
reformas izglītībā un zinātnē un
reformas veselības aprūpē.

Šīs prioritātes nevar sakārtot hierarhiskā secībā, pasakot, ka kāda no tām ir pirmā un kāda piektā. Nē. Panākumi vienā jomā ir atkarīgi no tā, kas notiek otrajā vai trešajā. Par sasniegumiem tautsaimniecībā varēs runāt tad, kad būs droši par veiksmīgām reformām izglītībā, demogrāfijā, veselības aprūpē. Mums jābūt pārliecinātiem arī par valsts drošību. Drošība ir un būs mūsu valdības politikas stūrakmens. **Manis vadītā valdība neiet aizpildīt ministru amatus, valdības mērķis ir panākt straujāku ekonomisko izaugsmi, īstenot reformas izglītības un veselības aprūpes nozarē.** Tās ir lietas, kas, tēlaini sakot, "vārās" uz valdības galda. Tās nedrīkst nolikt malā, izliekoties, ka ir kas svarīgāks. Vairs ne.

Godājamie deputāti!

Visu koalīcijas partneru parakstītajā deklarācijā netiek piedāvāts koncentrēties uz atsevišķu nozaru jeb ministriju interesēm, bet gan uz kopīgo mērķi, kas nedrīkst būt vienas ministrijas monopols. Zinu, ka šis piedāvājums būtiski atšķiras no tā koalīcijas partiju attiecību modeļa, kas ir pastāvējis Latvijā pēdējos divdesmit un vairāk gadus. Apkarojot viens otru, mēs zaudējam paši savu politisko jaudu un vairojam vēlētāju nihilismu attiecībā pret partijām.

Godājamie deputāti!

Demogrāfijas problēmu risināšana ir iespējama tikai caur ekonomiskās attīstības prizmu. Pabalsti ir svarīgi, un tomēr ir jābūt videi, kas ļauj cilvēkam justies stabili, tādām, kas var prognozēt savas ģimenes nākotni ilgtermiņā. Mājoklis, konkurētspējīga alga, pieejama infrastruktūra, izglītības iespējas, veselības aprūpe un drošība. Lūk, kā vienas abstraktas, bet reizē reālas ģimenes un mūsu valdības prioritātes sakrīt.

Mazliet par izglītību. Demogrāfiskā situācija ir nežēlīgs padomdevējs. Latvija nevar atļauties skolotāju un skolēnu attiecību 1:3. Mums nav resursu. Izeja ir viena – skolu tīkla optimizācija. Līdz ar to valstij kopā ar pašvaldībām

jānodrošina iespēja apmeklēt sākumskolu iespējami tuvu mājai, kā arī jā rūpējas par drošu transportu nokļūšanai līdz attālākām izglītības iestādēm.

Godājamie deputāti!

Tā es varētu analizēt vienu nozari pēc otras, bet nedomāju, ka ir vērts to darīt, jo daudzas neatliekami darāmās lietas jums visiem ir labi zināmas. Ir valdības deklarācija, ir ministri, ir darbi. Es vēlos, lai šī valdība baidītos no neizpildītiem solījumiem un neizdarītām lietām. Ceru uz koalīcijas partneru Vienotības, Nacionālās apvienības un Zaļo Zemnieku savienības drosmi būt šajā valdībā! Pats uz savu arī! Opozīcija, mēs zinām un novērtējam, ka esat līdzās.

Aicinu Saeimu atbalstīt jauno valdību!